

Nas carpinterías de madeira os accidentes más frecuentes son debidos a cortes e atrapamentos na utilización da maquinaria, por iso este documento céntrase fundamentalmente neles e nas máquinas de uso más común nesta actividade.

Tamén se describen, de forma más resumida, outros riscos presentes nas carpinterías.

ORGANIZAR, PLANIFICAR E ADOPTAR MEDIDAS PREVENTIVAS

ORGANIZACIÓN E INTEGRACIÓN DA PREVENCIÓN DE RISCOS LABORAIS NA EMPRESA

- Realizar a evaluación de riscos e planificar a prevención.
- Definir procedementos de trabalho seguros tendo en conta a normativa.
- Prever sistemas de ventilación, extracción, así como a limpeza e recollida de labras, para evitar os riscos derivados das labras e do po.
- Dispoñer de iluminación adecuada.
- Atender aos riscos hixiénicos derivados do uso de produtos (vernices, pinturas, colas...)
- Manter o lugar de traballo limpio e ordenado.

OUTROS RISCOS DA ACTIVIDADE:

- Contacto con produtos químicos como disolventes, vernices, colas...
- Riscos biolóxicos (fungos, mofos, etc.)
- Inhalación de po de madeira.
- Presenza de ruído.
- Incendios e/ou explosións por materiais (disolventes, presenza excesiva de po...)
- Caídas ao mesmo ou distinto nivel.
- Sobreesforzos e riscos posturais.
- Contactos eléctricos.

RUIDO.

- Pode causar xordeira profesional.
- Seleccionar máquinas o más silenciosas posible e mantéñelas adequadamente.
- Separar os traballos más ruidosos do resto, se é factible.
- Utilizar protectores auditivos, cando sexa preciso.

PO DE MADEIRA.

- O po pode causar asma, dermatite e incluso cancro. Cando sexa preciso utilizar máscaras de protección adecuadas.
- Pode causar incendios ou explosións xa que é inflamable.
- Aspirar o po (en vez de varrer) cando e onde se xere, usando dispositivos de aspiración conectados ás máquinas.

USO DE VERNICES, COLAS, DISOLVENTES...

- Poden causar asma, dermatite, náuseas...
- Poden producir incendios ou explosións.
- Seleccionar os produtos menos volátiles ou de menor risco.
- Seguir as instrucións da ficha de datos de seguridade do produto.
- Utilizar luvas protectores para evitar o contacto dos produtos coa pel.
- Manter unhas boas condicións de ventilación.

- Para vernizar é importante dispor de cabina.
- Almacenar os vernices, disolventes e colas en armarios resistentes ao lume ou en lugares illados ou separados.

CONTACTOS ELÉCTRICOS.

- Realizar a instalación conforme a normativa.
- Facer revisións periódicas da instalación.
- Manter os enchufes e cables en bo estado.
- Manter as tapas de cadros eléctricos e caixas pechadas.

INCENDIOS E EXPLOSIÓN.

- Identificar as zonas ATEX.
- Aspirar o po e limpar con frecuencia.
- Evitar soprar ou varrer.

PROTECCIÓN DA MATERNIDADE, EMBARAZO E LACTACIÓN:

- Evita os ruidos molestos e intensos. Reduce o tempo de exposición, cambia o momento de realización da tarefa ou trócaa con outra persoa.
- Evita caídas e golpes. Non fagas traballos que requiran equilibrio sobre superficies elevadas, inestables ou escorregadizas.
- Se tes que empregar produtos químicos comproba previamente na etiqueta e na ficha de datos de seguridade que non sexan perigosos para embarazadas ou mulleres en período de lactación.
- Evita sobreesforzos e posturas forzadas. Ata os 6 meses de embarazo podes cargar como moito 10 kg de forma ocasional e 5 kg de forma reiterada. A partir do sexto mes evita cargar pesos.
- Realiza cambios posturais frecuentes, alternando posturas de pé e sentada. Utiliza roupa e calzado cómodo, recomendándose o emprego de medias de compresión venosa.
- Evita o estrés. Evita as xornadas prolongadas e deixa tempo para facer descansos frecuentes, comer, beber, extraer leite materno ou dar de mamar ao teu neno.

ISSGA.XUNTA.GAL

—

RISCOS EN CARPINTERÍAS DE MADEIRA

—

Edita: Issga - Instituto de Seguridade e Saúde Laboral de Galicia

DL: C 1778-2022

MÁQUINAS E EQUIPOS

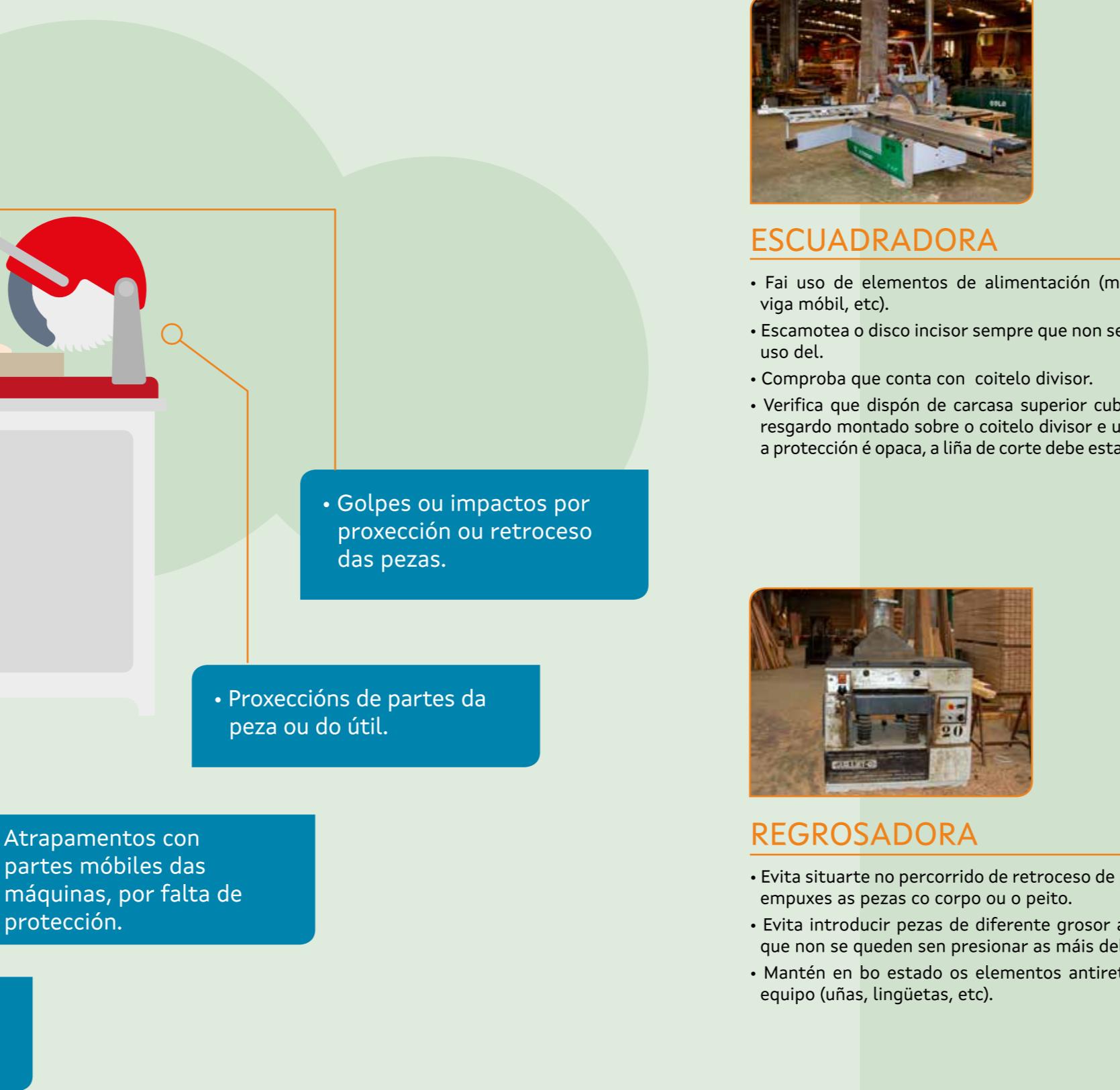
- Coñecer e seguir o Manual de instruccions do fabricante.
- Comprobar que as máquinas teñen marcado CE e/ou cumpren os requisitos mínimos de seguridade aplicables tanto a elas como a súa utilización (RD 1215/1997).
- Empregar as máquinas para o uso previsto.
- Non empregar os equipos para usos prohibidos.
- Empregar útiles e recambios compatibles coa máquina.
- Seleccionar máquinas pouco ruidosas, se é preciso utilizar protectores auditivos.
- Revisar e manter os equipos en bo estado.
- Se as máquinas van a estar nunha zona ATEX deben ser adecuadas para elo.
- Ter en conta que facer modificacións ou unir máquinas pode invalidar a declaración CE de conformidade e obrigar a un marcado novo.

MEDIDAS XERAIS

- Usa útiles de corte ben afiados e adecuados á velocidade da máquina.
- Comproba que os útiles están ben suxeitos e equilibrados.
- Emprega mesas auxiliares, prensores, alimentadores automáticos ou empuxadores para a alimentación das pezas.
- Asegúrate de que utilizas os EPI adecuados á tarefa.
- Emprega roupa de traballo axustada, especialmente nos puños.
- Non accedas á zona de traballo antes de que o útil se deteña completamente (por exemplo para retirar residuos, recortes, etc).
- Mantén protexidas con proteccións fixas as partes móveis da máquina nas que non debas operar (poleas, engranaxes, etc).

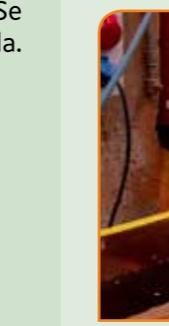

RISCOS XERAIS

ESCUADRADORA

- Fai uso de elementos de alimentación (mesa móvil, viga móvil, etc).
- Escamotea o disco incisor sempre que non se vaia fazer uso del.
- Utiliza cintas adecuadas á máquina e a súa velocidade.
- Comproba que conta con coitelo divisor.
- Verifica que dispón de carcasa superior cubreserra ou resgado montado sobre o coitelo divisor e utilízaos. Se a protección é opaca, a liña de corte debe estar marcada.

SERRA CIRCULAR, INGLETADORA PORTÁTIL

- Asegúrate que dispón de carcasa móvil protectora e na serra circular de coitelo divisor regulable axustado á distancia adecuada do disco de corte.
- Sempre que sexa posible, utiliza unha mesa de traballo e suxeita as pezas en posición estable para o seu corte.
- Comproba o bo estado do resorte, do dispositivo automático de ancoraxe do disco en posición de repouso e do gatillo.
- Selecciona a máquina adecuada a cada traballo.
- Para evitar acuñamentos, tras seleccionar a liña de corte e fixar a peza, retira os topes antes da realización do corte.
- Apaga a serra cando non se utilice. Realiza as operacións de comprobación, axuste e mantemento coa máquina parada e desconectada.

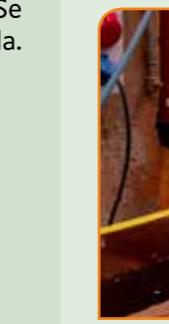
REGROSADORA

- Evita situarte no percorrido de retroceso de pezas. Non empuxes as pezas co corpo ou o peito.
- Evita introducir pezas de diferente grosor á vez, para que non se queden sen presionar as más delgadas.
- Mantén en bo estado os elementos antiretroceso do equipo (uñas, lingüetas, etc).

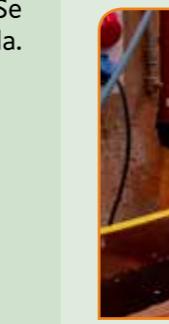
SERRA DE CINTA

- As máquinas contan con elementos de alimentación, traballo e seguridade, apóiate neles, en función da operación que realices, para levar a cabo o traballo: fresas antirechazo, listómetro (calibrador de regulado), carros de alimentación para alimentacións corridas, mesas auxiliares e topes antirretroceso, guías continuas, formas ou moldes de suxeición e alimentación, topes de inicio e final de ataque, empuxadores, dispositivos de suxeición de peza, amparos regulables...
- Protexe o útil de corte deixando o espazo estritamente necesario para labrar a peza.

TUPÍ

- Utiliza protectores autorregulables para axustar o espazo accesible da cinta ao tamaño das pezas que se van cortar.
- Escamotea o disco incisor sempre que non se vaia fazer uso del.
- Utiliza cintas adecuadas á máquina e a súa velocidade.
- Comprueba que conta con coitelo divisor.
- Verifica que dispón de carcasa superior cubreserra ou resgado montado sobre o coitelo divisor e utilízaos. Se a protección é opaca, a liña de corte debe estar marcada.
- Protexe o útil de corte deixando o espazo estritamente necesario para labrar a peza.

REGROSADORA

- Evita situarte no percorrido de retroceso de pezas. Non empuxes as pezas co corpo ou o peito.
- Evita introducir pezas de diferente grosor á vez, para que non se queden sen presionar as más delgadas.
- Mantén en bo estado os elementos antiretroceso do equipo (uñas, lingüetas, etc).

MÁQUINA MÚLTIPLE OU CENTRO DE MECANIZACIÓN

- Comproba que os útiles que non se están utilizando permanezan parados ou protexidos.
- Protexe o útil de corte deixando o espazo estritamente necesario para labrar a peza.

CEPILLADORA OU LABRA

- Comproba que o rolo de coitelas está protexido cun resgado regulable.

PRIMEIROS AUXILIOS

- Dispor de caixa de primeiros auxilios equipada e revisada co contido preciso.
- Ter á disposición un teléfono e os números para chamar a urxencias (061, 112, Centro sanitario máis próximo..)
- Seguir a secuencia PAS: Protexer, Avisar, Socorrer.
- Seguir as indicacións que che faciliten dende emerxencias.
- Contar con persoal formado en primeiros auxilios e emerxencias.

Situacións más frecuentes:

Corpos extraños nos ollos:

- Non frotar o olo afectado.

Salpicaduras:

- Lava o olo con auga fría abundante.

Partículas:

- Non intentes extraelas.
- Cubre o olo coa pálpebra fechada.
- Solicita asistencia médica.

Feridas:

- Facer limpeza rápida con auga.
- Cubrir con apósito.
- Traslado a un centro.

Hemorrxacias:

- Sentar ou tomar o accidentado.
- Facer presión manual directa e, detida a hemorrxacia, poñer vendaxe compresiva.

MÁQUINAS E EQUIPOS